

Frétt nr. 4/2021

16.04.2021

Leiðandi hagvísir Analytica – Efnahagsbati í pípunum

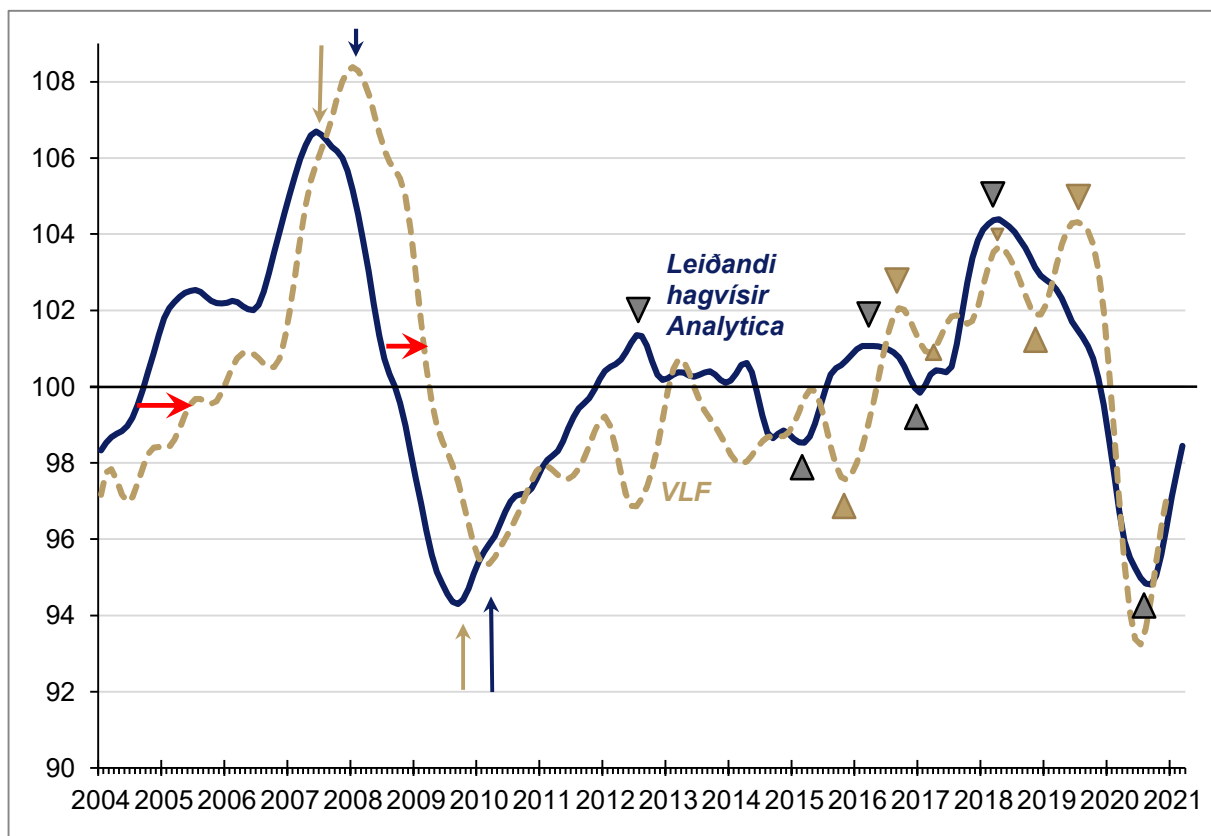
Leiðandi hagvísir Analytica (e. Composite Leading Indicator) hækkaði í mars. Um er að ræða hækkun sjötta mánuðinn í röð. Tölur síðustu mánaða hafa verið endurskoðaðar uppávið. Miðað við fyrirbyggjandi aðferðafræði er viðsnúningurinn í september staðfestur og jákvæð túlkun því fremur afdráttarlaus. Miðað við þróun landsframleiðslu á síðasta fjórðungi 2020 er möguleiki á að efnahagsbati sé þegar hafinn en líklegt að viðsnúningur í átt að efnahagsbata verði eigi síðar en á 2./3. ársfj.

Fimm af sex undirliðum hækka frá í febrúar en stærsta framlag til hækkunar er vegna hækkunar væntingavísitölu Gallup, aukningar innflutnings og verðhækkunar hlutabréfa. Þrátt fyrir sterkar jákvæðar vísbendingar þá er ennþá óvissa tengd ferðaþjónustu, mögulegum tímasetningum bólusetninga vegna COVID-19 farsóttarinnar og framgangi hennar erlendis. Þá er óvissa um framvindu í þeim atvinnugreinum sem mest hafa vaxið sl. misseri.

Hagvísirinn er vísitala sem gefur vísbendingu um vendipunkta í efnahagsumsvifum að sex mánuðum liðnum. Það er hlutverk vísitölnunnar að veita skýra sýn á efnahagshorfur og vara tímanlega við viðsnúningi í efnahagsumsvifum. Vísitalan er reiknuð á grundvelli sömu aðferðafræði og annars staðar þar sem sambærilegar vísitölur eru reiknaðar en sérstaklega er tekið mið af verklagi OECD.

Mynd 1. Leiðandi hagvísir Analytica og verg landsframleiðsla – frávik frá leitni

Langtímaleitni = 100

Þróun leiðandi hagvísis Analytica er sýnd á mynd 1 (blár ferill) ásamt þróun vergrar landsframleiðslu (VLF - brotinn ferill). Reynslan er sú að leiðandi hagvísir er að jafnaði um 6 mán. á

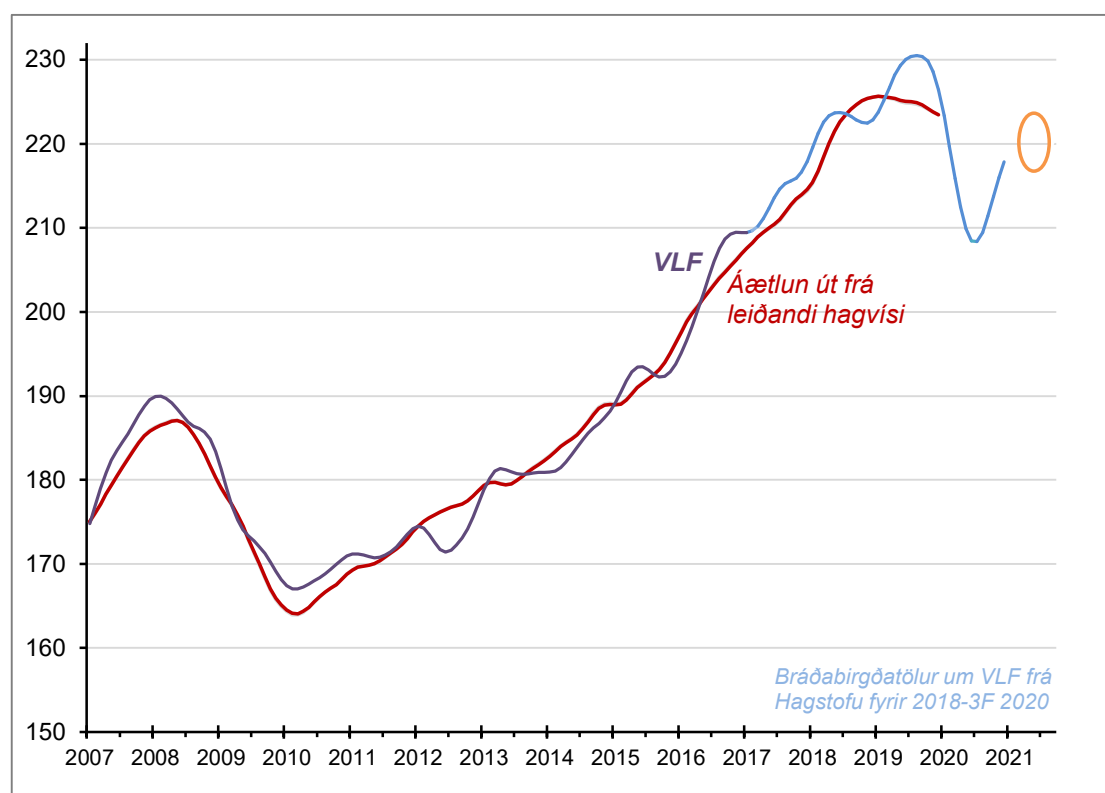
undan þróun landsframleiðslu.

Á mynd 2 má sjá mat Analytica á þróun landsframleiðslu sem byggt er á leiðandi hagvísí og undirþáttum hans eftir að búið er að hliðra hagvísínum fram um sex mánuði. Tilgangur myndarinnar er að setja leiðandi hagvísí Analytica sem birtur er á mynd 1 í samhengi við landsframleiðslu. Undirliggjandi langtímauppleitni landsframleiðslu hefur verið sterk en líklegt að verði minni um hríð.

Rauði ferillinn sýnir áætlun Analytica byggða á leiðandi hagvísí en appelsínugulur hringur sýnir það bil sem líklegt er að landsframleiðsla verði á á seinni hluta þessa árs. Nokkur óvissa ríkir um framvinduna sem er m.a. háð þróun COVID-19 farsóttarinnar erlendis, tímasetningu bólusetninga við farsóttinni, sóttvarnaraðgerðum og mildandi efnahagsaðgerðum ríkisstjórnar og seðlabanka.

Mynd 2. Sviðsmyndir um verga landsframleiðslu (VLF) inn á árið 2021

Ma. kr. pr. mán. - Verðlag 2015

Ath.: VLF tölur Hagstofu Íslands fyrir 2018, 2019 og 1-4F 2020 eru bráðabirgðatölur.

Á mynd 2 er búið að deila ársfjórðungslegum tölum Hagstofu Íslands um landsframleiðslu niður á mánuði. Analytica hefur árstíðaleiðrétt og jafnað tölurnar. Með árstíðaleiðréttunni er leiðrétt fyrir sveiflum sem hafa tilhneigingu til að endurtaka sig á sama tíma árlega. Með jöfnuninni eru síðar burt óreglulegar skammtíma-sveiflur í því skyni að auðveldara sé að bera kennsl á undirliggjandi þróun. Aðferð Analytica við árstíðaleiðréttunni skilar eilítið annarri niðurstöðu en aðferð Hagstofu.

Leiðandi hagvísir Analytica er samansettur úr sex undirþáttum af mismunandi toga. Um er að ræða aflamagn, debetkortaveltu, ferðamannafjölda, heimsvísitölu hluta-bréfa, innflutning og væntingavísitölu Gallup. Í mars hækka fjórir af sex undirþáttum frá fyrra ári. Frá í febrúar hækka þó fimm af sex undirþáttum. Sjá viðauka, myndir V1 og V2.

Hugmyndin að baki vísitölunni er sú að framleiðsla hefur aðdraganda. Vísitalan er reiknuð á grundvelli þátta sem mælast í upphafi framleiðsluferilsins og/eða veita vísbendingar um eftirspurn eftir vörum og þjónustu. Til að unnt sé að auka framleiðslu þarf t.d. að afla aðfanga og stofna til fjárfestinga.

Einstök gildi leiðandi hagvísis Analytica hafa verið endurskoðuð en það er afleiðing nýrra gilda fyrir undirþætti og þeirrar aðferðafræði sem notuð er við útreikninginn, þ. á m. endurmats á langtímaleitni.

Leiðandi hagvísir Analytica hækkar í mars og tekur gildið 98,4, sjá töflu 1. Sú tala á að gefa vísbendingu um framleiðslu sex mánuðum síðar þ.e. í september 2021. Hagvísirinn tekur gildið 100 þegar búist er við að landsframleiðsla sé í takt við langtímaleitni.

Tafla 1. Leiðandi hagvísir Analytica 2020-2021

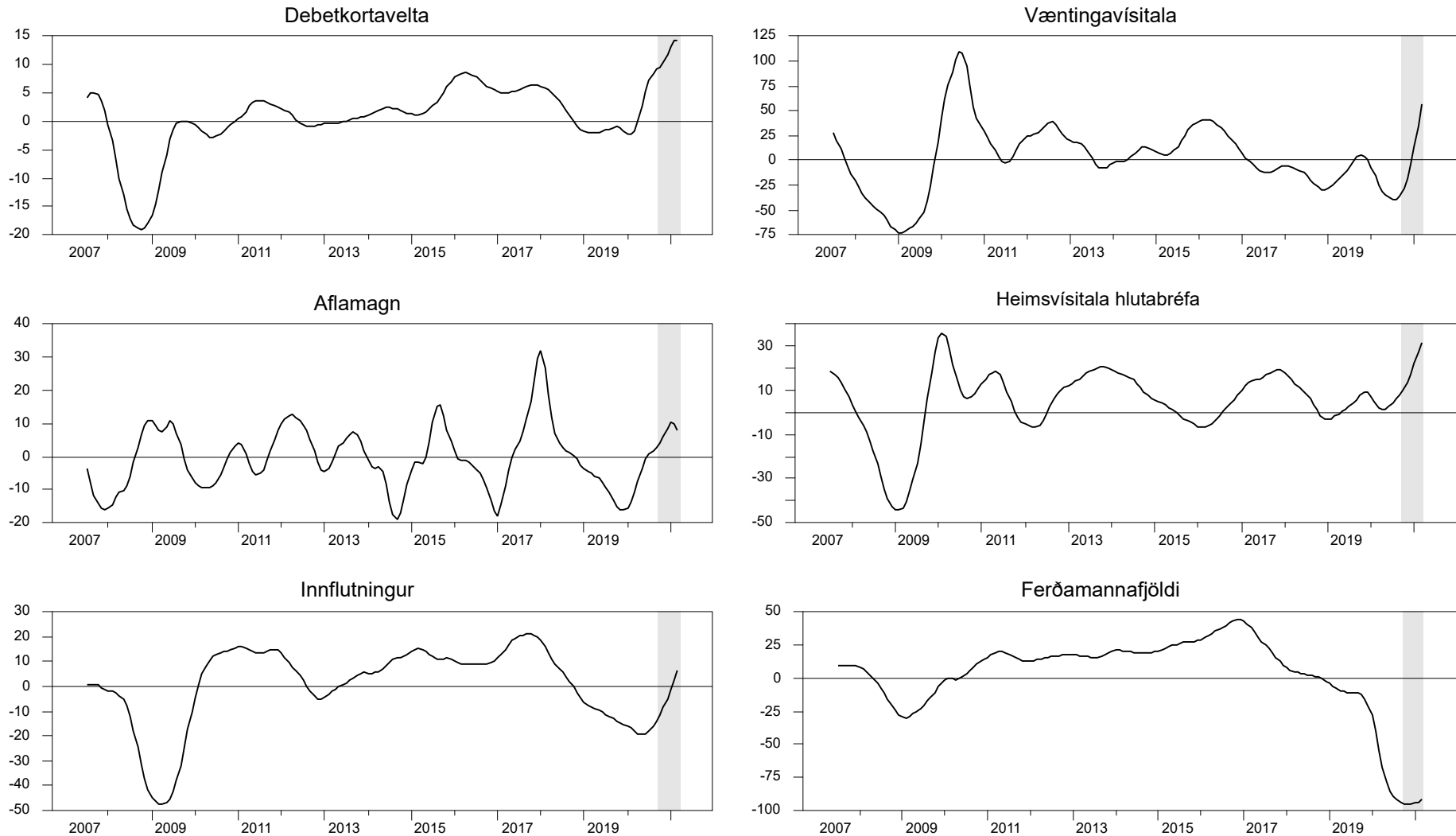
	Vísitala	Breyting (%)		Vísbending fyrir
		í mánuði	frá fyrra ári	
2020				
mars	96.7	-1.0%	-5.7%	sept.
apríl	95.9	-0.8%	-6.2%	okt.
maí	95.5	-0.4%	-6.4%	nóv.
júní	95.2	-0.3%	-6.4%	des.
júlí	95.0	-0.3%	-6.4%	jan. 2021
ágúst	94.8	-0.2%	-6.4%	feb.
september	94.8	0.0%	-6.2%	mars
október	95.0	0.2%	-5.7%	apríl
nóvember	95.6	0.6%	-4.6%	maí
desember	96.3	0.8%	-3.2%	júní
2021				
janúar	97.1	0.8%	-1.6%	júlí
febrúar	97.8	0.7%	0.1%	ágúst
mars	98.4	0.6%	1.8%	sept.

Birting leiðandi hagvísis Analytica fyrir apríl er áformuð þann 18/5 2021.

Nánari upplýsingar veitir Yngvi Harðarson hagfræðingur
Sími: 527 8890 – Tölvupóstur yngvi@analytica.is

Mynd V1 - Leiðandi hagvísir Analytica - einstakir undirliðir

Prósentubreyting frá fyrra ári *

* Ekki frávik frá leitni viðkomandi þáttar

Skýringar:

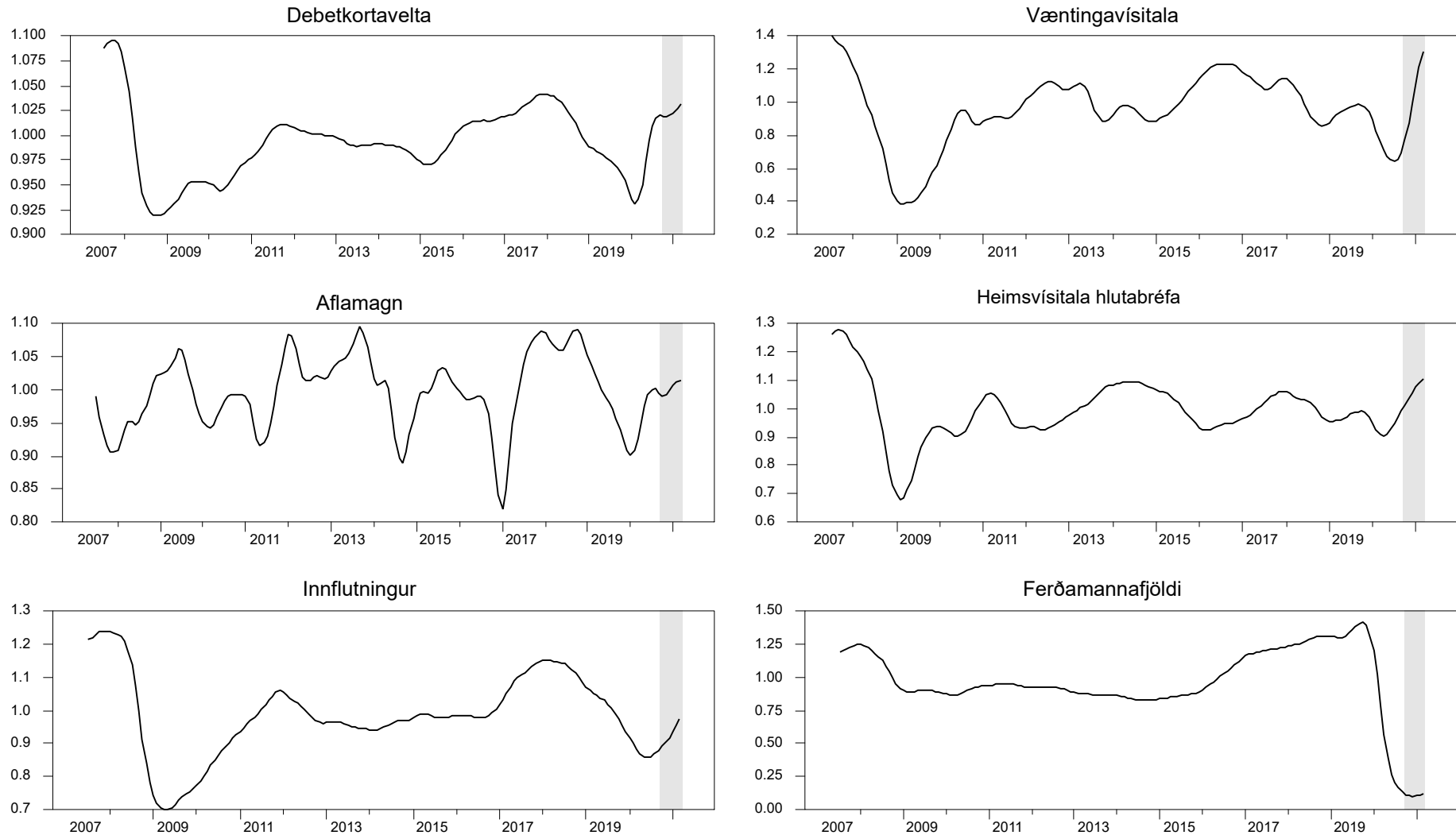
Debetkortavelta: Debetkortavelta heimila í verslun innanlands að raungildi. – Aflamagn: Fiskafli, keðjutengd magnvísitala. – Innflutningur: Raungildi.
 Væntingavísitala: Væntingavísitala Gallup. – Heimsvísitala hlutabréfa: Heimsvísitala MSCI. – Ferðamannafjöldi: Komur ferðamanna til Keflavíkurflugvallar.
 Allar tölur eru árstíðaleiðréttar og jafnaðar. – Síðustu sex mánuðir eru skyggðir fletir á myndum.

Heimildir:

Gallup á Íslandi, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands, Refinitiv, útreikningar Analytica ehf.

Mynd V2 - Leiðandi hagvísir Analytica - einstakir undirliðir

Frávik frá langtímaleitni

Skýringar:

Debetkortavelta: Debetkortavelta innanlands að raungildi. – Aflamagn: Fiskafli, keðjutengd magnvísitala. – Innflutningur: Raungildi.

Væntingavísitala: Væntingavísitala Gallup. – Heimsvísitala hlutabréfa: Heimsvísitala MSCI. – Ferðamannafjöldi: Komur ferðamanna til Keflavíkurflugvallar.

Allar tölur eru árstíðaleiðréttar og jafnaðar. – Síðustu sex mánuðir eru skyggðir fletir á myndum.

Heimildir:

Gallup á Íslandi, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands, Refinitiv, útreikningar Analytica ehf.

Um Analytica

Analytica ehf. er óháð ráðgjafarfirmi á sviði efnahags- og fjármála með áherslu á ráðgjöf um fjár- og áhættustýringu til fagfjárfesta. Sérstaða fyrirtækisins liggur í áratuga reynslu og sérþekkingu starfsmanna.

Framkvæmdastjóri og stofnandi fyrirtækisins er Yngvi Harðarson hagfræðingur.

Yngvi er fæddur árið 1960. Hann er með MA gráðu í hagfræði frá Queen's University of Kingston í Kanada með áherslu á hagrannsóknir og peningamálahagfræði. Að auki er hann með próf í utanríkisverslunarfræðum frá Yrjö Jahansson Foundation í Helsinki og CMT gráðu í tæknigreiningu frá CMT Association í N.Y. Þá er Yngvi með próf í verðbréfiðskiptum. Yngvi hóf starfsferil sinn hjá Þjóðhagsstofnun árið 1988. Hann varð hagfræðingur Félags íslenskra iðnrekenda árið 1990. Yngvi stofnaði ásamt Sverri Sverrissyni fyrirtækið Ráðgjöf og efnahagsspár ehf. árið 1993, sem sérhæfði sig í áhættu- og skuldastýringu. Árin 2007 og fram til júlí 2010 gegndi Yngvi stöðu framkvæmdastjóra hjá Askar Capital hf. fjárfestingarbanka.

Nánari upplýsingar á heimasíðu fyrirtækisins <http://www.analytica.is>